

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 24ης Νοεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση T-109/98,

Α. V. Μ., υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών, εκπροσωπούμενος από τον Olivier Eben, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο τον Jean Tonnaer, 29, rue du Fossé, Esch-sur-Alzette,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Julian Cur-rall, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της από 10 Οκτωβρίου 1997 αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα ως πειθαρχική ποινή, λόγω παραβάσεως των υποχρεώσεών του που απέρρεαν από τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως, ο υποβιβασμός του από τον βαθμό D 1, κλιμάκιο 8, στον βαθμό D 2, κλιμάκιο 8,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. García-Valdecasas, Πρόεδρο, P. Lindh και J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Ιστορικό της διαφοράς

- ¹ Την 1η Ιουνίου 1971 ο προσφεύγων προσελήφθη από την Επιτροπή ως υπάλληλος κατηγορίας D.

- 2 Στις 27 και 28 Μαΐου 1994 ο προσφεύγων έκλειψε δύο ηλεκτρονικούς υπολογιστές που ανήκαν στην Επιτροπή, όπως αποδείχθηκε κατόπιν σχετικής έρευνας.
- 3 Βάσει του άρθρου 87 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), ο Γενικός Διευθυντής προσωπικού και διοικήσεως, ενεργών ως αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ), κίνησε πειθαρχική διαδικασία κατά του προσφεύγοντος, αφού προηγουμένως ο τελευταίος κλήθηκε να διατυπώσει την άποψή του. Προς τούτο, η ΑΔΑ παρέπεμψε τον προσφεύγοντα στο πειθαρχικό συμβούλιο με έγγραφο της 29ης Σεπτεμβρίου 1994, στο οποίο είχε επισυναφθεί η έκθεση που προβλέπει το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ, εμφανίζουσα τις προσαπτόμενες πράξεις και τις συνθήκες τελέσεώς τους.
- 4 Στις 31 Ιανουαρίου 1995, το πειθαρχικό συμβούλιο, αφού άκουσε τον προσφεύγοντα, επικουρούμενο από τον δικηγόρο του και από τον οικείο συνδικαλιστικό εκπρόσωπο, και αφού εξέτασε, ως μάρτυρα, τον ιατρό Mancini, εξέδωσε την αιτιολογημένη γνώμη που προβλέπει το άρθρο 7 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ, με την οποία «προτείνει ομόφωνα (στην ΑΔΑ) να επιβάλει στον V. Μ. την πειθαρχική ποινή που προβλέπει το άρθρο 86, παράγραφος 2, στοιχείο ε', ήτοι υποβιβασμό από τον βαθμό D 1, κλιμάκιο 8, στον βαθμό D 2, κλιμάκιο 8».
- 5 Στις 8 Μαρτίου 1995 η ΑΔΑ προέβη σε ακρόαση του προσφεύγοντος, σύμφωνα με το άρθρο 7, τρίτο εδάφιο, του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ. Κατ' αυτήν ο κ. Vogel, δικηγόρος του προσφεύγοντος, ζήτησε από τον Γενικό Διευθυντή προσωπικού και διοικήσεως να αναστείλει την εν λόγω πειθαρχική διαδικασία και να επανεξετάσει την κατάσταση μετά από μια περίοδο επιτηρήσεως, τόσο σε διοικητικό όσο και σε ιατρικό επίπεδο.
- 6 Κατά τη συνάντηση αυτή, ο Γενικός Διευθυντής προσωπικού και διοικήσεως, αφού προειδοποίησε τον V. Μ. για τις συνέπειες μιας ενδεχόμενης παράτυπης συμπεριφοράς στο μέλλον, του ανέφερε ότι ήταν διατεθειμένος να του δείξει σε ορισμένο

βαθμό εμπιστοσύνη, λαμβάνοντας έτσι υπόψη την πρόθεσή του να διορθωθεί και να υποβληθεί στον απαραίτητο ιατρικό έλεγχο. Κατά συνέπεια, του δήλωσε ότι ήταν έτοιμος να αναστείλει την πειθαρχική διαδικασία και να επανεξετάσει την κατάσταση του το αργότερο μετά ένα έτος, με την επιφύλαξη ωστόσο της δυνατότητας να του επιβληθεί πειθαρχική ποινή, μετά το χρονικό αυτό διάστημα, σε περίπτωση που η συμπεριφορά του θα εθεωρείτο στο μεταξύ μη ικανοποιητική, και τούτο παρά την υπέρβαση της προθεσμίας του άρθρου 7, τρίτο εδάφιο, του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ. Ο V. M., επικουρούμενος από τον δικηγόρο Vogel, αναγνωρίζοντας ότι ο τρόπος αυτός ενεργείας ήταν προς το συμφέρον του, συμφώνησε προς τούτο.

- 7 Με έγγραφο της 4ης Ιουνίου 1996, αφού συμβουλευθήκε τον προϊστάμενο του προσφεύγοντος, καθώς και την ιατρική υπηρεσία, ο Γενικός Διευθυντής προσωπικού και διοικήσεως πληροφόρησε τον ενδιαφερόμενο ότι του παραχωρεί εννεάμηνη παράταση της περιόδου αναστολής της πειθαρχικής διαδικασίας.
- 8 Στις 8 Ιουλίου 1997 πραγματοποιήθηκε νέα ακρόαση του προσφεύγοντος, με πρωτοβουλία της ΑΔΑ, δυνάμει του άρθρου 7, τρίτο εδάφιο, του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ.
- 9 Στις 10 Οκτωβρίου 1997, αφού διαπίστωσε ότι ο προσφεύγων δεν είχε τηρήσει τον όρο να υποβληθεί στην αναγκαία ιατρική εξέταση, η ΑΔΑ έλαβε την απόφαση να του επιβάλει την πειθαρχική ποινή του άρθρου 86, παράγραφος 2, στοιχείο ε', ήτοι υποβιβασμό από τον βαθμό D 1, κλιμάκιο 8, στον βαθμό D 2, κλιμάκιο 8, από 1ης Νοεμβρίου 1997.
- 10 Με έγγραφο της 15ης Οκτωβρίου 1997, τιλοφορούμενο «Ένσταση βάσει του άρθρου 90 του ΚΥΚ», ο προσφεύγων αμφισβήτησε διάφορα σημεία της αποφάσεως περί επιβολής πειθαρχικής ποινής και προέβη σε ορισμένες συμπληρωματικές παρατηρήσεις.

- 11 Με έγγραφο της 26ης Νοεμβρίου 1997, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος συμπλήρωσε την εν λόγω ένσταση εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους αμφισβητούσε τη νομιμότητα της επιβληθείσας πειθαρχικής ποινής. Ζήτησε την ακύρωση της πειθαρχικής ποινής μετά το πέρας της σχετικής διαδικασίας καθώς και τη μη επιβολή άλλης ποινής στον προσφεύγοντα. Με ένα δεύτερο έγγραφο της 9ης Δεκεμβρίου 1997, απευθυνόμενο στην ΑΔΑ, ο δικηγόρος του προσφεύγοντος προέβαλε συμπληρωματικούς λόγους σχετικά με την εκπνοή των προθεσμιών του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ και επικαλέστηκε παραβίαση του ιατρικού απορρήτου από τον ιατρό της υγειονομικής υπηρεσίας της διοικήσεως.
- 12 Στις 16 Φεβρουαρίου 1988 η ΑΔΑ έλαβε απόφαση περί απορρίψεως της από 15 Οκτωβρίου 1997 ενστάσεως του προσφεύγοντος. Ο προσφεύγων παρέλαβε την απόφαση αυτή στις 24 Φεβρουαρίου 1998.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 13 Με έγγραφο που κατέθεσε στις 17 Απριλίου 1998 ο προσφεύγων ζήτησε από το Πρωτοδικείο να του παράσχει το ευεργέτημα της πενίας, βάσει του άρθρου 94 του Κανονισμού Διαδικασίας, για να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 1997, με την οποία του επιβλήθηκε η ποινή του υποβιβασμού.
- 14 Με διάταξη της 17ης Ιουνίου 1998, ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος του Πρωτοδικείου απέρριψε το αίτημα παροχής του ευεργετήματος της πενίας που υπέβαλε ο προσφεύγων, με την αιτιολογία ότι ο τελευταίος δεν δικαιολόγησε την οικονομική αδυναμία του.
- 15 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Ιουλίου 1998, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή.

16 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την απόφαση με την οποία η Επιτροπή τού επέβαλε την πειθαρχική ποινή του υποβιβασμού από τον βαθμό D 1, κλιμάκιο 8, στον βαθμό D 2, κλιμάκιο 8, και να διατάξει την αποκατάστασή του στον προηγούμενο βαθμό·
- να διατάξει την περάτωση της διαδικασίας σε βάρος του·
- να διατάξει να μην του επιβληθεί καμία άλλη πειθαρχική ποινή·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

17 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
- να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων κατά νόμο.

Επί του παραδεκτού

Ισχυρισμοί των διαδίκων

- 18 Με το δικόγραφο της προσφυγής ο προσφεύγων εκθέτει ότι, λαμβανομένης υπόψη της προθεσμίας προς υποβολή της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος της πενίας, η προσφυγή ασκήθηκε εντός τριών μηνών από της κοινοποιήσεως της αποφάσεως περί απορρίψεως της ενστάσεως.
- 19 Η Επιτροπή, χωρίς να αμφισβητεί το παραδεκτό της προσφυγής, λαμβανομένης υπόψη της υποβολής αιτήματος παροχής του ευεργετήματος της πενίας εντός τριών μηνών από της ρητής απορρίψεως της ενστάσεως, διερωτάται εντούτοις επί των αποτελεσμάτων της αποφάσεως *Lallemand-Zeller* κατά Επιτροπής (διάταξη του Πρωτοδικείου της 14ης Ιανουαρίου 1993, T-92/92 AJ, Συλλογή 1993, σ. II-31)· διερωτάται επίσης αν η αναστολή της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής θα έπρεπε να περιορίζεται στις περιπτώσεις που ο ίδιος ο προσφεύγων υποβάλλει το αίτημά του, χωρίς σύμπραξη δικηγόρου, υπογραμμίζοντας ότι, εν προκειμένω, το αίτημα παροχής του ευεργετήματος της πενίας υποβλήθηκε από τον δικηγόρο του προσφεύγοντος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 20 Σύμφωνα με το άρθρο 113 του Κανονισμού του Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί οποτεδήποτε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το απαράδεκτο για λόγους δημοσίας τάξεως και να αποφανθεί υπό τους όρους του άρθρου 114, παράγραφοι 3 και 4. Στην προκειμένη υπόθεση, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι έχει επαρκώς διαφωτισθεί από τα έγγραφα της δικογραφίας και αποφασίζει να μην προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 21 Κατά πάγια νομολογία, οι προϋποθέσεις του παραδεκτού της προσφυγής κατά τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, ιδίως οι σχετικές με τις προθεσμίες ασκήσεως της προ-

σφυγής, είναι δημοσίας τάξεως και, επομένως, ο κοινοτικός δικαστής μπορεί να τις εξετάζει αυτεπαγγέλτως (απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Ιανουαρίου 1997, C-246/95, Coen, Συλλογή 1997, σ. I-403, σκέψη 21, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 16ης Μαΐου 1994, T-37/93, Σταγάκης κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. II-451, σκέψη 17). Εν προκειμένω, πρέπει να εξετασθεί αν τηρήθηκε η τριμηνή προθεσμία ασκήσεως προσφυγής την οποία ορίζει το άρθρο 91, παράγραφος 3, του ΚΥΚ.

- 22 Δυνάμει του άρθρου 91, παράγραφος 3, του ΚΥΚ, η προθεσμία αυτή αρχίζει την ημέρα της κοινοποιήσεως της αποφάσεως που ελήφθη σε απάντηση στην ένσταση, εν προκειμένω στις 24 Φεβρουαρίου 1998.
- 23 Σύμφωνα με το άρθρο 101, παράγραφος 1, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής έληξε στις 24 Μαΐου 1998. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων κατοικεί στο Βέλγιο, χωρεί διήμερη παρέκταση της δικονομικής προθεσμίας λόγω αποστάσεως, βάσει του άρθρου 102, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου και του άρθρου 1 του παραρτήματος II του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.
- 24 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προθεσμία ασκήσεως της παρούσας προσφυγής έληξε στις 26 Μαΐου 1998, εκτός αν η εν λόγω προθεσμία παρεκτάθη ή ανεστάλη, όπως διατείνεται ο προσφεύγων, λόγω της υποβολής αιτήματος παροχής του ευεργετήματος της πενίας.
- 25 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ειδικότερα τα άρθρα 94 έως 97 περί ευεργετήματος της πενίας, δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη προβλέπουσα κάποια επίπτωση της υποβολής αιτήματος

παροχής του ευεργετήματος της πενίας επί του υπολογισμού ή της διαδρομής της προθεσμίας για την άσκηση κύριας προσφυγής.

- 26 Δεδομένου ότι η αυστηρή εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί δικονομικών προθεσμιών ανταποκρίνεται στην αρχή της ασφαλείας δικαίου και στην ανάγκη αποφυγής κάθε δυσμενούς διακρίσεως ή αυθαίρετης μεταχειρίσεως κατά την απονομή της δικαιοσύνης, δεν χωρεί παρέκκλιση από την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων παρά μόνον εφόσον συντρέχουν όλως εξαιρετικές περιστάσεις, τυχαίο συμβάν ή ανωτέρα βία, σύμφωνα με το άρθρο 42, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1985, 42/85, Cockerill-Sambre κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 3749, σκέψη 10, της 4ης Φεβρουαρίου 1987, 276/85, Κλαδάκης κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 495, σκέψη 11, και διάταξη του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1998, C-239/97, Ιρλανδία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2655, σκέψη 7).
- 27 Επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η υποβολή αιτήματος παροχής του ευεργετήματος της πενίας, αυτή καθαυτή και ανεξάρτητα από τις περιστάσεις της κάθε υποθέσεως, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την παρέκταση ή την αναστολή της προθεσμίας ασκήσεως της κύριας προσφυγής.
- 28 Στην υπό κρίση υπόθεση ο προσφεύγων δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο αποδεικνύον ότι εξαιρετικές περιστάσεις, αποτελούσες τυχαίο συμβάν ή ανωτέρα βία, τον εμπόδισαν να ασκήσει την προσφυγή εντός της προβλεπόμενης από τον ΚΥΚ προθεσμίας. Όπως προκύπτει από τη διάταξη της 17ης Ιουνίου 1998, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα παροχής του ευεργετήματος της πενίας, ο προσφεύγων δεν δικαιολόγησε την οικονομική αδυναμία του και, όπως ο ίδιος αναγνώρισε στο πλαίσιο του αιτήματος παροχής του ευεργετήματος της πενίας, μπόρεσε πράγματι κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία να εξασφαλίσει τις υπηρεσίες ενός δικηγόρου, ο οποίος τον συμβούλευσε επίσης σχετικά με το αίτημα παροχής του

ευεργετήματος της πενίας. Ο προσφεύγων είχε τη δυνατότητα να ασκήσει κύρια προσφυγή ώστε να αποφύγει την εκπνοή της προθεσμίας ασκήσεώς της.

- 29 Επ' αυτού, κανένα επιχείρημα δεν μπορεί να αντληθεί από την προαναφερθείσα διάταξη *Lallemand-Zeller* κατά Επιτροπής, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών που υφίστανται μεταξύ της υποθέσεως αυτής και της υπό κρίση. Πράγματι, η υπόθεση που οδήγησε στην έκδοση της προαναφερθείσας διατάξεως *Lallemand -Zeller* κατά Επιτροπής αφορούσε βάσιμο αίτημα παροχής του ευεργετήματος της πενίας, που είχε υποβάλει άπορος προσφεύγων χωρίς τη σύμπραξη δικηγόρου.
- 30 Δεδομένου ότι το δικόγραφο της προσφυγής κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου μόλις στις 20 Ιουλίου 1998, ενώ η προσφυγή έπρεπε αλλά και μπορούσε να ασκηθεί το αργότερο μέχρι τις 26 Μαΐου 1998, η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη.
- 31 Επομένως, η παρούσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 32 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Κατά το άρθρο 88 όμως του ίδιου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.**

Λουξεμβούργο, 24 Νοεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

R. García-Valdecasas